

Vyjádření školitelky k doktorskému studiu Mgr. Kláry Trskové

Klára Trsková vstoupila do doktorského studia v roce 2020/2021 a od samého začátku se rovným dílem zaměřovala na plnění povinností ISP a na psaní disertační práce. Z výčtu jejích aktivit je zřejmý odborný růst, kterým v těchto čtyřech letech prošla: od popularizačních článků k úspěšným vystoupením na mezinárodních konferencích. Její aktivity mohly na první pohled působit až dispersivně, Klára Trsková je však silou své osobnosti a svého zájmu o svět dokázala svést do jednoho koryta.

V roce 2021 přednesla v rámci svého působení v Ústavu pro jazyk český na konferenci Aktuální trendy v české a francouzské neologii a sociolektologii příspěvek „Neologismy v češtině z lusofonního světa“. V roce 2022 absolvovala stáž na Univerzitě Eduarda Mondlanea v Maputu v Mosambiku. Na místě se seznamovala s primární i sekundární literaturou, navštěvovala kurzy, získala cenné kontakty. V lednu 2023 strávila měsíc v kapverdském Mindelu, v červenci téhož roku pobývala na ostrovech Svatý Tomáš a Princův ostrov.

Na podzim 2022 se zúčastnila romanistické konference v Olomouci s příspěvkem „A política do internacionalismo proletário no cinema moçambicano e na literatura escrita moçambicana“. V témže roce pronesla ve spolupráci s dr. Karolinou Válovou popularizační přednášku „Intersekcce – Virgínia Quaresma aneb LGBTQ+ v Portugalsku“ a v následujícím akademickém roce opět ve spolupráci s dr. Válovou měla na konferenci Genderové perspektivy v humanitních a sociálních vědách příspěvek „Být ženou a psát o portugalské dekolonizaci“.

V roce 2023 jí bylo za příspěvek „Internalized oppression and Brazilian, Angolan, Guinea-Bissauan, and Mozambican written literatures“, pronesený na konferenci pořádané Univerzitou v Ghaně, zpětně přiznáno stipendium pokrývající náklady na cestu. Významným mezinárodním úspěchem byl nálezný ztraceného filmu *Silvia Santosa Amazonka, největší řeka světa* (1918), o němž informovala značná část brazilských médií a který promítala i Česká televize. V návaznosti na tento objev učiněný v Českém národním filmovém archivu se účastnila online debaty pořádané prestižním brazilským deníkem *Folha de São Paulo*.

Klára Trsková se během svého doktorského studia intenzivně účastnila i pedagogické činnosti. V akademickém roce 2022/23 se podílela na výuce v anglicky vedených kurzech *Objektivem Globálního Jihu* a *Afro-Lusophone Literatures and Cinemas* a samostatně vedla *Portugalský překladový seminář II*, během něhož dokázala studenty přivést k zájmu o literaturu lusofonní Afriky a k účasti v překladatelské Ceně Pavly Lidmilové. Na Katedře filmových studií FF UK se v letním semestru podílela na vedení předmětu *Rozhovor jako pramen i PR*.

Množství popularizačních článků a překladů pro časopisy jako *A2*, *Filmový přehled* nebo *Plav* ani příležitostné přednášky nezmiňuji, ráda bych však zmínila dosud nepublikovaný, ale hotový překlad románu Dulce Marii Cardosoové *Návrat*.

Je třeba vyzdvihnout, jak svědomitě Klára Trsková od samého začátku svého doktorského studia přistupovala ke své disertační práci. V oblasti, která je u nás s výjimkou některých prací Silvie Špánkové dosud polem neoraným, se dokázala

samostatně zorientovat a vzhledem ke své filmové průpravě se přitom neomezila na reprezentaci literární, ale tam, kde to považovala za užitečné, dokázala do svého přemýšlení vtahovat i reprezentaci filmovou.

Nesmírně kladně hodnotím i to, že se Klára Trsková nebála zpochybnit svá původní východiska, o čemž svědčí i změna názvu disertační práce z původního *Zvnitřněný rasismus v portugalské koloniální společnosti a jeho odraz v lusofonní literatuře na Překonání zvnitřněného rasového útlaku: Způsoby reprezentace v africké lusofonní psané próze*. Trpělivým hledáním a soustavným načítáním primární i sekundární literatury se dobrala vlastního přístupu, který vychází z postklasické naratologie, přitom ale neztrácí z dohledu principy naratologie klasické, s níž vede poučený rozhovor. Za zvlášť přínosné považuji její zkoumání slepých míst zkoumaných děl („nevypravitelných“ témat). Mapa současných psaných literatur lusofonní Afriky, kterou Klára Trsková předkládá, je užitečná pro každého, kdo se tímto tématem bude v budoucnosti obírat.

Jako školitelka Kláry Trskové musím vyjádřit svou radost z průběhu jejího doktorského studia a výsledků jejího bádání. Sleduji její cestu od počátků studia přes bakalářskou a magisterskou práci, stejně jako její lidské zrání v osobnost, pro niž jde odborný zájem ruku v ruce se zřetelem etickým.

Předběžně klasifikuji předloženou disertační práci jako prospěla.

V São Paulu 2. září 2024

Mgr. Šárka Grauová, Ph.D.